

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

Dominica XL.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

DOMINICA XXXVIII.

QVÆSTIO CIII.

† Quarto *Quid præcipit Deus in † Tertio præcepto?*

RESP. Primum, vt ministerium Euangelij & * Ecclesie festa conferentur^a, vtq; ego cum alijs tum præcipue festis diebus studiosè cœtus diuinos frequentem^b, verbum Dei diligenter audiam^c, vt ar Sacramentis^d, precibus publicis meas quoque preces adiungam^e, pro facultatibus aliquid conferam in pauperes^f. Deinde, vt in omni vita à prauis actionibus vacem^g, Domino concedens, remotis peccatis, vt per Spiritum Sanctum in me suum opus faciat^h, atque ita sempiternum illud Sabbatum in hac vita exordiarⁱ.

^a Deut. 12. 19. 1. Cor. 9. 14. ^b Heb. 10. 25. ^c Act. 20. 7. ^e Pl. 68. 27. ^d Act. 1. 14. ^f 1. Cor. 16. 2. ^g Esa. 58. 3. ^h Exo. 31. 13. ⁱ Esa. 66. 23. Hebr. 4. 1. 10. 11.

DOMINICA XXXIX.

QVÆSTIO CIV.

† Quinto *Quid nobis iniungit Deus in † Quarto præcepto?*

RESP. Vt parentibus, atque adco omnibus qui nobis præsunt, de-

bitum honorem^a, amorem^b, & fidem^c præstemus, nosque ipsorum fidelibus præceptis & castigationibus, ea qua par est obedientia submittamus^d: tum etiam, vt eorum vitia & mores nostra patientia toleremus^e, illud semper cogitantes, Deum nos illorum manu velle ducere ac regere^f.

^a Malac. 1. 6. Eph. 6. 2. 3. 1. Tim. 5. 17. 1. Pet. 2. 18. 1. Tim. 6. 1. Leuit. 19. 32. ^b Matt. 10. 37. 1. Thes. 5. 12. ^c Prou. 28. 24. Tit. 2. 10. ^d Prou. 6. 20. 21. 22. Eph. 6. 1. Hebr. 13. 17. Rom. 13. 1. Col. 3. 22. Prou. 1. 8. Prou. 15. 5. ^e Gen. 9. 24. Prou. 30. 17. Prou. 23. 22. 1. Pet. 2. 18. ^f Eph. 6. 5. 1. Pet. 2. 13. Rom. 13. 1.

DOMINICA XL.

QVÆSTIO CV.

† Quinto *Quid flagitat Deus in † Quinto præcepto?*

RESP. Vt proximum, neque cogitatione^a, neque verbis^b, neque gestibus^c, nedum factis^d, vel per me vel per alium^e, contumelia afficiam^f, aut oderim^g, aut lædam^h, aut occidamⁱ: sed omnem vindictæ cupiditatem abiiciam^k, adhæc, ne me ipsum lædam^l, aut sciens in aliquod periculum coniciam^m. Quocirca etiam, ne cædes fierent, Magistratum gladio armantⁿ.

^a Zach. 8. 16. 17. ^b Matth. 5. 22. Eph. 4. 31. 6. Gen. 4. 6. ^d Num. 35. 16. 17. 18. ^e 2. Sam. 12. 9. ^f Pl. 15. 13. ^g Leuit. 19. 17. ^h Leuit. 24. 19. ⁱ Leuit. 24. 17. ^k Leuit. 19. 18. ^l Eph. 5. 29. ^m Matth. 4. 7. ⁿ Gen. 9. 6. Exo. 21. 12. Mat. 26. 52.

QVÆ.

QVÆSTIO CVI.

*Asqui hoc præceptum solam eadem
prohibere videtur?*

RESP. At eadem prohibendo docet Deus, se radicem & originem cædis *a*, iram *b* scilicet, inuidiam *c*, odium *d*, & vindictæ cupiditatem *e* odisse, atque ea omnia quasi pro cæde ducere *f*.

a Gen. 37. 4. 11. 18. 2. Sam. 13. 22. 28. 29. Gen. 34. 7. 25. *b* Gal. 5. 19. *c* Ro. 12. 19. *f* Ioh. 3. 15. Mat. 5. 22.

QVÆSTIO CVII.

*An vero id satis est, nos neminem
eo, quo dictum est modo,
occidere?*

RESP. Non est satis, Dum enim Deus iram, inuidiam, odium damnat, postulat, ut proximum æque ac nos ipsos diligamus *a*, & ut humanitate, lenitate, mansuetudine, patientia, & misericordia erga eum utamur *b*, quodque ei damno esse possit, quantum in nobis est, auertamus *c*: ad summam, ita animo affecti simus, ut ne inimicis quidem benefacere dubitemus *d*.

a Leuit. 19. 18. *b* Col. 3. 12. 13. Eph. 4. 1. 2. 3. *c* Prou. 24. 11. Esa. 58. 7. *d* Mat. 5. 44. Rom. 12. 20.

DOMINICA XLI.

QVÆSTIO CVIII.

*Qua est sententia ¶ sexti
præcepti?*

¶ *sexi*

RESP. Deum omnem turpitudinem execrari *a*; ideoque nos eam penitus odisse & detestari ac deuitare debere *b*; contraque temperanter, modestè, & castè *c*, siue in sacro coniugio, siue in vita cœlibe, viuere oportere *d*.

a Dent. 27. 20. 22. 23. Leu. 20. 10. 11. Leu. 19. 29. *b* Eph. 5. 3. *c* 1. Thes. 4. 3. *d* 1. Cor. 7. 9. Hebr. 13. 4.

QVÆSTIO CIX.

Nihilne amplius prohibet Deus hoc præcepto, quam adulterium, & id genus turpitudines?

RESP. Cum corpus & animus noster templa sint Spiritus Sancti, vult Deus, ut vtrumque purè sancteque possideamus *a*: ideoque facta *b*, gestus *c*, sermones *d*, cogitationes *e*, cupiditates foedas *f*, & quicquid hominem ad ista allicit, id vniuersum prohibet *g*.

a 1. Cor. 6. 18. 19. 20. *b* Eph. 4. 17. 19. *c* Prou. 5. 20. *d* Eph. 4. 29. Eph. 5. 3. 4. *e* Mat. 5. 28. *f* 1. Thes. 4. 5. *g* Eph. 5. 18. Prou. 23. 1. 32. 33. Deu. 22. 5.

Tr 3 DO-